

‘Echt zijn, dat is heel belangrijk in de motorclubwereld’

Wilfred Kols groeide op in voormalig concentratiekamp Vught. Na een bewogen leven in een crimineel circuit komt hij in de gevangenis tot geloof. 'Ik zat in een duistere wereld, ik was erin opgegroeid. En voor het eerst van mijn leven beseftte ik: er is liefde, God is liefde.'

tekst **Marjon van Dalen** beeld **Albert Jan ten Napel**

"Hoor je die muziek?" Wilfred Kols wijst in de richting van de barakken van voormalig Kamp Vught. "Dit is typisch voor het leven hier in het kamp. Als een *big family*, net als vroeger op de Molukken. Hier liggen mijn roots weet je, ik kom hier nog iedere maand. Al mijn ooms en tantes, neven en nichten, de meesten wonen nog steeds hier."

"Ha Wilfred! Moet je niet werken?!" Hij is nog maar net uit zijn auto gestapt of hij wordt uit de verte al toegevoepen. "Jawel, maar jij hebt de verkeerde baan", grijnst Wilfred terug. De man sjoert een ladder op het dak van zijn busje en rijdt met een grote glimlach weg. "Hij is stukadoor, maar hij zit ook bij Satudarah", verduidelijkt Wilfred.

CONCENTRATIEKAMP

Wilfred is evenals de meeste bewoners van Kamp Vught nazaat van een KNIL-militair. Kort na de Tweede Wereldoorlog werd zijn vader met nog 3500 andere militairen ingescheept in Indonesië, op dienstbevel van de Nederlandse regering. Weigeren stond gelijk aan deserteren. Maar bij aankomst in Nederland werden hun militaire uniformen afgenomen. Een vernedering in de ogen van Wilfreds vader. Bij de bevrijding een paar jaar eerder stonden de galgen nog op het kampterrein in Vught, maar de Nederlandse regering vond het voormalig concentratiekamp nog goed genoeg om een groep KNIL-militairen van de Molukken met hun families te huisvesten. Het verblijf zou slechts voor een paar maanden zijn. Daarna kunnen ze terug naar een vrij land, zo werd hen beloofd. Maar die belofte is nooit waargemaakt.

Zodoende groeide Wilfred op in de barakken die kort daarvoor door de Duitsers werden gebruikt om Joden in op te sluiten. "Ik herinner me nog dat op de muur van onze kamer een Jodenster stond gekrast. Daarnaast stond een hakenkruis en het woord *dead*. Als kind vond ik dat griezelig. Ik wist dat op de plek waar ik sliep mensen hadden gewoond die waren vermoord." Met vier zussen en zijn ouders woonde hij in een kamer. De barak had nog dezelfde flinterdunne wandjes als

in de oorlog, ze deelden hem met vijf andere families. Wilfred: "Als kind was ik bang voor de geesten van de doden." Die angst werd aangewakkerd door zijn moeder, die hem al jong inprentte dat hij altijd midden op het pad moest lopen, want langs de kant van de weg zitten de geesten. 's Nachts was hij doodsbang om naar de wc te gaan. "Dan moest ik over het middenpad van de barak naar de gezamenlijke toiletten aan het einde van de gang lopen. Soms kwam ik schimmen tegen van medebewoners, je zag nooit precies wie het was. Het kon ook een geest zijn."

VERRADEN

Wilfred herinnert zich dat er veel frustratie was over de manier waarop de Nederlandse staat met de Molukkers is omgegaan. Het is de sfeer waarin hij opgroeide en het droeg eraan bij dat hij al jong een 'tegendraads kind' werd, zoals hij het zelf zegt. Nederlanders kwam hij nauwelijks tegen. "Alleen de melkboer, die kwam een keer per week langs in ons kamp. Mijn beeld van Nederland was vooral bepaald door wat ik hoorde van andere Molukkers en van mijn moeder. Dat was niet positief. 'Nederlanders zijn net honden!', zei mijn moeder. Ze voelde zich verraden en in de steek gelaten door de Nederlandse overheid. Het liefst wilde ze zo snel mogelijk naar huis. Maar de Nederlanders hadden hun belofte op terugkeer naar een vrij land verbroken. Ze kon het haar leven lang niet verkroppen."

De Molukse jongens die in 1977 bij De Punt in Drenthe een trein kaapten om aandacht te eisen voor een onafhankelijke republiek in de Molukken waren helden in de ogen van Wilfred. "Zij vochten tenminste voor een doel. Het waren vrijheidsstrijders, stoere jongens. Dat waren mijn voorbeelden."

POLITIE

Als tiener kwam Wilfred al regelmatig in aanraking met de politie. Een brave jongen was hij nooit, school kon hem maar matig boeien. Op zijn achttiende werd hij portier bij een bar/dancing ergens in Noord-Brabant. "Dat was een aparte wereld. Alles draaide om macht en status, als je macho was telde je mee. Dat trok me

enorm aan. Er kwamen veel jongens van Satudarah. Ik stond aan de deur en om aan geld te komen begon ik aan de drugshandel. Via die link kon ik ook makkelijk aan wapens komen. Door een neef van me was ik erin gerold. Ik voelde me heel wat.”

Wilfred was nog geen twintig toen hij aan de coke ging. “Ik gebruikte en ik dealde. Eerst snuiven en later spuiten rechtstreeks in de aders, de Chinese methode. Het begon klein. Maar op het hoogtepunt had ik vijfhonderd gulden per dag nodig, alleen al om mijn eigen verslaving te financieren.” Om aan zijn geld te komen deed hij alles. “Woninginbraken, autodiefstallen, rip-off deals. Ik groeide er gewoon in. Het maakte me niet uit, mijn grootste zorg in die tijd was dat ik mijn coke op tijd zou krijgen. Ik deed ook incasso’s bij cocaïnegebruikers met schulden, zocht ze desnoods thuis op. Een pistool op het hoofd en een paar flinke klappen. Net zolang totdat het geld op tafel kwam. We overvielen ook tankstations en supermarkten. Ik zat in een machowereld.” Achteraf zeg ik: ik was helemaal leeg van binnen in die tijd, mijn hele doen en laten werd volledig gedreven door mijn verslaving.”

Na achttien jaren in het criminele circuit liep Wilfred in 2003 tegen de lamp. Hij werd opgepakt door de politie in een supermarkt

vlakbij zijn huis. Ze zijn hem vermoedelijk op het spoor gekomen toen zijn vriendin, die ook gebruikte, een hartstilstand kreeg. Wilfred: “In paniek heb ik toen 1-1-2 gebeld voor een ambulance, maar ze overleed nog diezelfde week in het ziekenhuis. Ze heeft geen woord meer gezegd.”

BEKERING IN DE ISOLEERCEL

Eenmaal in de gevangenis ging hij helemaal door het lint, en hij belandde in de isoleercel. “Ik werd helemaal gek, in de eerste plaats omdat mijn vriendin was overleden, maar ook door de *cold-turkey*. Geen drugs meer. Ik dacht dat ik dood ging.” Terwijl hij totaal onhandelbaar in de isoleercel rondraasde, was er een bewaker die het luikje opendeed en hem vroeg of hij misschien iets wilde lezen. Wilfred was ten einde raad, en terwijl hij helemaal geen lezer was, besloot hij toch maar om het boekje te gaan lezen. Het was het verhaal van Nikki Cruz, een bendeleider uit Amerika: *Ik zal nooit meer huilen*. Wilfred begon erin te lezen en het tegenovergesteld gebeurde. “Zijn verhaal sloeg in als een bom. Ik brak helemaal, en ik begon te huilen, te huilen. Ik kon gewoon niet meer stoppen. Ik weet nog precies welke zinnen het waren. Op een gegeven moment zegt de evangelist David Wilkerson tegen die bendeleider: ‘Al snijd je mijn lichaam in duizend stukjes, ieder stukje zal nog steeds

uitroepen dat Jezus van je houdt’. Op dat moment kon ik het gewoon niet meer terugduwen. Ik zat in een duistere wereld, ik was erin opgegroeid. En voor het eerst van mijn leven beseftte ik: er is liefde, God is liefde. Ik heb toegelaten dat die woorden begonnen te spreken in mijn leven, voor het eerst. Het is het begin van een grote verandering geworden. Ik heb een omkeer meegemaakt.”

// MIJN DOSSIER BIJ DE RECHTBANK IS DRIEHONDERD PAGINA'S DIK //

Daarna volgden de processen bij de rechtbank. De 4,5 jaar straf die hij opgelegd kreeg, heeft hij inmiddels uitgezeten. “Mijn dossier bij de rechtbank is driehonderd pagina's dik, ik had 67 bewijsbare delicten op mijn naam staan. Daar ben ik niet trots op, want ik heb veel mensen diep verdriet gedaan. Sommige zaken zijn nooit meer goed te maken.”

Hij kijkt met een ernstige blik voor zich uit. “Ik draag heel veel verdriet en ellende met mij mee, maar het allerergste waar ik

mee verder moet leven is dat ik het leven van mijn eigen moeder totaal verwoest heb." Het is even stil. "Toen ik op proef vrij kwam in 2005 ben ik gelijk naar mijn ouders toe gegaan. Ik had mijn moeder toen al anderhalf jaar niet gezien. Ze kon me niet meer bezoeken in de gevangenis, want ze was zwaar in de psychische problemen geraakt. Daarvoor was ze ook opgenomen. Ik kan wel zeggen dat die problemen grotendeels door mij zijn veroorzaakt, ik was haar enige zoon. En ik heb zelfs mijn eigen ouders bestolen..." Toen Wilfred thuiskwam, kreeg hij van zijn vader toestemming om naar boven te lopen, naar de slaapkamer van zijn moeder. "Wat ik toen zag zal ik nooit meer vergeten, ik zag een vrouw in bed liggen, ze leek wel tachtig, terwijl mijn moeder in werkelijkheid nog maar 61 was. Ze was erg ziek. Het enige wat ze zei was: 'Zoon, ben je nu pas thuisgekomen?' Ik ben bij haar bed neergeknield, heb haar om vergeving gevraagd, en of ik met haar mocht bidden. Ze knikte dat ze het goed vond. Ik vroeg aan onze Hemelse vader of Hij wilde doen wat goed was voor haar. Nog datzelfde uur blies ze haar laatste adem uit en zo is ze overleden. Na die ene zin, heeft ze geen woord meer gezegd. Ze heeft me alleen maar aangekeken. We hadden even contact. Het net was alsof ze op me had gewacht."

NIEUWE ROEPING, NIEUWE MOTORCLUB

Na zijn definitieve vrijlating in 2006 volgde een lang hersteltraject. Wilfred gelooft dat Lukas 4:18 zijn nieuwe levensroeping is. "God heeft mij gestuurd om aan arme mensen het goede nieuws te vertellen. En om tegen gevangenen te zeggen dat ze weer vrij zijn. Om blinden te vertellen dat ze weer zullen zien. En om mensen die het moeilijk hebben te helpen."

Hij bezoekt iedere week gevangenen. "Ik veroordeel niemand, ik zie ze gewoon als mens, weet je. Ik accepteer ze. Dat is mijn insteek in een gesprek. Maar ik probeer ook nieuwe hoop te laten zien. Ik bid met mensen als ze dat willen." In oktober 2014 is hij als voorganger ingezegend in de Victory Outreach gemeente in Rotterdam door Nikki Cruz, de schrijver van het boek dat tot zijn bekering leidde. Cruz is zelf ook een ex-bendeleider uit New-York die tot geloof kwam. Niet zonder trots vertelt hij: "In de afgelopen drie jaar is er geen week voorbij gegaan waarin ik het woord van God niet heb verkondigd!"

Wilfred is intensief in gesprek met David Tupan, een van de grondleggers van Satudarah, om een nieuwe christelijke motorclub op te zetten. "De naam is nog niet definitief, maar ik denk aan Soldiers for Jesus, in elk geval moet het een duidelijke

christelijke naam zijn. We voeren de kleuren geel en rood. Rood vanwege de liefde en het bloed van Jezus." Ook verschillende andere Satudarah-presidenten uit Nederland zien brood in Wilfreds idee. "We hebben een band vanuit het verleden, ook al ben ik nooit lid van Satudarah geweest. Maar er is respect, de jongens zien dat mijn criminele leven echt veranderd is. Je hoeft niet per se een autokraak te zetten om aan je centen te komen. Ik leef anders nu. Ik ben gewoon straight in mijn geloof. Ik ga er niet omheen draaien. Ik bid ook gewoon. Echt zijn, dat is heel belangrijk in de motorclubwereld. Staan waarvoor je staat."

Hij is van plan om samen bezoekwerk voor de gevangenen op te gaan zetten. Zodat alle benedeleden achter de tralies ook persoonlijke aandacht krijgen. Maar hij wil zich ook richten op hun gezinnen. "Die hebben het zeker zo moeilijk." Wilfred is getrouwd in 2009 en heeft een dochtertje en zontje van 1,5 en 4 jaar oud. Wilfreds grootste wens: "Als mijn zoon later voor mijn kist komt te staan, hoop ik dat hij kan zeggen dat zijn vader zijn beste voorbeeld was."

Crimineel netwerk

De omstreden motorclub Satudarah was de afgelopen maanden regelmatig in het nieuws. Vorige maand werd een Satudarah-lid verdacht van de moord op een verpleegster in Waalwijk. Deze zomer werd een taxichauffeur uit Eindhoven stevig mishandeld en in het gezicht geslagen door twee Satudarah-leden. In Mei dit jaar reisde Minister Van der Steur hoogstpersoonlijk af naar het Zuiden van Nederland om in overleg met plaatselijke gezagsdragers de onrust tussen rivaliserende motorclubs in Noord-Brabant en Limburg te beteugelen. Bij een schietpartij in Kerkrade in mei viel nog een dode. Het slachtoffer zou banden hebben met een van de rivaliserende motorclubs in het Zuiden van Nederland. Sindsdien kan de burgemeester van Kerkrade niet meer door het leven zonder speciale politiebescherming. Uit recente cijfers van

het Openbaar Ministerie Limburg over de periode januari 2012 tot maart 2015, zijn in diverse onderzoeken 562 verdachten gehoord. Daaruit kwamen 308 strafzaken voort die allemaal aan motorbendes te linken zijn. Het ging daarbij om delicten als openlijk geweld, moord en doodslag. Maar ook bedreiging, afpersing, diefstal met geweld en handel in verdovende middelen en wapens. De chef van de regionale recherche in West-Brabant noemt motorclub Satudarah als een van de motorclubs die volgens hem een zware bedreiging zijn voor democratie en rechtstaat, omdat ze onderdeel zijn van een crimineel netwerk. Satudarah is in 1990 opgericht in Nederland door voornamelijk Molukse vrienden die van motorrijden houden. Satu dara betekent letterlijk *one blood*. Ze noemen zich 'de erfgenamen der Molukse krijgers'.

